

เอกสารหมายเลข

1

คู่มือ ดำเนินงานประเมินพัฒนาการ
นักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546
ปีการศึกษา 2559

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำชี้แจง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่รับผิดชอบจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควบคู่กับการจัดการศึกษาปฐมวัย ซึ่งมีหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เป็นแกนกลาง โดยให้สถานศึกษาจัดหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กในช่วงอายุ 4 – 5 ปี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสังกัดอื่น ๆ โดยถือว่าการศึกษาปฐมวัย เป็นจุดเริ่มต้นของการวางรากฐานชีวิตของเด็กให้เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข สร้างความเจริญงอกงาม ให้ตนเอง ครอบครัว ประเทศชาติ ดังนั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลคุณภาพเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในภาพรวม ของประเทศ เขตตรวจราชการ และเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้ดำเนินการประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ทุกรอบสองปีการศึกษา โดยเริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 , 2549 , 2551 , 2553 , 2555 และ 2557 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างการประเมินดำเนินการกับนักเรียนชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนักเรียนชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

ในปีการศึกษา 2559 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีวัตถุประสงค์ ที่จะดำเนินการประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 โดยยึดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เป็นแกนกลาง ทั้งนี้ ได้วิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 กับมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการศึกษาของชาติ พบว่ามีทิศทางในแนวเดียวกัน จึงสร้างเครื่องมือ ประเมินพัฒนาโดยยึดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เป็นแกนกลาง

เพื่อให้การดำเนินงานมีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานจึงขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาทุกแห่งแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการ โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน และศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานจัดการศึกษา ปฐมวัยเป็นกรรมการและเลขานุการ ดำเนินงานโครงการให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีความยุติธรรม และ มีประสิทธิภาพพร้อมทั้งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการดำเนินการประเมินพัฒนาการในระดับโรงเรียน อนึ่ง เพื่อให้ งานประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ปีการศึกษา 2559 เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และได้ข้อมูลที่ต้องการและเที่ยงตรง เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้พัฒนาการจัด การศึกษาปฐมวัยในระดับประเทศได้ถูกทิศทาง จึงขอให้คณะกรรมการอำนวยการและคณะอนุกรรมการ ประเมินทุกท่าน ตลอดจนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้ควบคุมดูแลการดำเนินการประเมินอย่างเคร่งครัด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

มกราคม 2560

สารบัญ

คำชี้แจง	หน้า
ความเป็นมา	1
วัตถุประสงค์	1
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	1
ขอบเขตของการประเมิน	3
แนวทางการดำเนินงาน	3
เอกสารและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการ	6
วิธีการประเมิน	9
การเก็บรวบรวมข้อมูล	9
ปฏิทินปฏิบัติงาน	10
ตารางการประเมินพัฒนาการเด็ก	11
โครงสร้างเครื่องมือตัวบ่งชี้พัฒนาการที่ทำการประเมิน	17
เกณฑ์การประเมินในแต่ละตัวบ่งชี้	20
ภาคผนวก	
สื่อต้นแบบสำหรับใช้ในการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์	
: กิจกรรมที่ 1 การสร้างผลงานทางศิลปะ (กิจกรรมเดียว)	31
: กิจกรรมที่ 2 การสร้างผลงานศิลปะแบบกลุ่ม	32
สื่อต้นแบบสำหรับใช้ในการจัดกิจกรรมการศึกษา	
: กิจกรรมที่ 1 การบอกหรือชี้ความสัมพันธ์ของตำแหน่งของสิ่งของ	33
: กิจกรรมที่ 3 การจำแนกสิ่งของ	35
แนวทางการประเมินด้านสุขภาพอนามัย	36
เกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของเด็กไทย พ.ศ. 2542 กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข	45
ตารางวิเคราะห์การเปรียบเทียบความสอดคล้องระหว่างมาตรฐานการศึกษาของชาติ	56
กับมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยและจุดหมายในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	
คณะทำงาน	57